

Auca de Lluís Companys (1882-1940)

President, assassinat, de la Generalitat

1. Un bon dia, com si res,
neix a El Tarròs, a pagès,
2. ... que és un paratge molt bell
de Tornabous, a l'Urgell,
3. De petit juga i trascola,
fa d'escolà, i va a l'escola.
4. Fins que El Tarrós abandona
i s'instal·la a Barcelona.
5. On farà el Batxillerat
i els estudis d'advocat.
6. S'hi fa amic d'un bon veí,
que és en Salvador Seguí.
7. A la facultat de Dret
s'acomboia amb en Layret.
8. L'advocat, que com qui més
defensa el dret dels obrers.
9. Seguidor de Pi i Margall
va amb la colla a munt i avall
10. "El Pajarito" és el nom
que li diu quasi tothom.
11. A la guerra del Marroc
en Companys no vol fer el joc.
12. És aquesta la raó
per la qual va a la presó.
13. On per revolucionari
més d'un cop ha de tornar-hi.
14. Per exemple l'any 17
per haver escrit un pamflet.
15. Aquest any, tot decidit
en Companys funda un partit:
16. El Partit Republicà
Català, pel qual serà
17. ...uns anys Regidor local
del nostre Cap i Casal.
18. Advocat sindicalista
va i defensa amb molta vista
19. ...líders de la CNT,
i no ho fa pas per calé.
20. L'any 20 entra a la presó
de la Mola, a Maó,
21. ... i assassinen en Layret,
amb qui comparteix bufet.
22. Diputat per Sabadell,
va i el substitueix ell.
23. La Unió de Rabassaires
funda per canviar els aires
24. ... dels contractes de conreu,
que aviat s'estén arreu.
25. Amb articles a «La Terra»
defensa sempre l'esquerra.
26. ... i combat la Dictadura.
A en Companys res no l'atura.
27. L'any 1931
convergeix, molt oportú,
28. ... amb els d'Estat Català,
el partit d'en Macià.
29. I així neix un partit nou
que farà molt d'enrenou:
30. Esquerra Republicana,
que a partir d'ara és qui mana.
31. Ja que a les municipals
obté èxits triomfals.
32. Nou de trinca, regidor,
decidit, surt al balcó
33. ... i s'afanya a proclamar
el país Republicà.
34. Obtenim l'Autonomia
i un futur nou s'anuncia.
35. En Companys, del Parlament,
és escollit president.
36. Poc després, per disciplina,
és ministre de Marina
37. Fins que mor en Macià
i ell el buit ha d'emplenar.
38. L'any 1934
combatiu, no es deixa abatre.
39. I fins gosa proclamar
el nou Estat Català.
40. A Madrid diuen que no
i el tanquen a la presó,
41. ...d'on en surt el 36
amnistià i feliç.
42. Amb l'Estatut novament
pot tornar a ser el President,
43. ...d'un país que va per terra
i perd el seny amb la guerra.
44. Quan acaba la "tangana"
toca el dos per Agullana.
45. I mantenint l'esperança
viu exiliat a França.
46. Fins que la "poli" alemanya
el deté i el torna a Espanya.
47. Al castell de Montjuïc
va tenir un judici inic
48. ...i hi va morir executat.
I aquesta auca s'ha acabat.

Joan Vilamala, 2006